

Szerkesztőség kiadó-
 hivatala és nyomda
 Cluj-Kolozsvár, St. Baron
 Pop (Brassai-utca) 10
 Telefon:
 szerk. és kiadó: 3181
 977. 27.
 Dr. Ramasetter,
 I. Disz'tér 2. II. S.
 Cluj-Kolozsvár — 5

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

ELŐFIZETESI ÁRAK
Romániában

Egész évre — — 1050
 Félévre — — — 550
 Negyedévre — — 290
 Egy hónapra — — 100
 Az előfizetési ár a „Föld”
 című folyóirattal együtt
 hav-ként 10 lejjel drágább
 Csehszlovákiában
 Egy hónapra — ck 40—
 Évszám ára — ck 2—

1926 Péntek március 26

Cluj-Kolozsvár • IX. évfolyam • 67 szám

5686. Niszan 11

A zsidó egységfront felé

A most megszavazott választójogi törvény és a küszöbön álló országgyűlési képviselőválasztások egész Románia zsidó vezetőköreiből egyre sürgetőbben vetik fel a kérdést, miképpen biztosíthatja majd a zsidóság a törvényhozás házában megfelelő, igazságos képviseletét. Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség, mint ismeretes, többször is, így a múlt év nyarán Nagyváradon tartott nagybizottsági ülésén megteremtette a kezdeményező lépéseket egy országos zsidó politikai blokk megteremtése érdekében és azóta is ismételten fordult ez irányban felhívással a többi országgrészek zsidóságához. A Zsidó Nemzeti Szövetség kezdeményezése most végre kezd megvalósulni a visszhangra talált az egész ország zsidóságában és reményesség van arra, hogy a közelgő képviselőválasztásokon már az egységes nagyromániai zsidóság fogja felvenni a küzdelmet a zsidó jogok védelmére. E cél megvalósítása érdekében az első konkrét lépések már meg is történtek. A bukovinai Zsidó Nemzeti Szövetség ma a következő felhívást intézte az ország egész zsidóságához:

A csernovitzi zsidó egységpárt végrehajtóbizottsága, dr. Mayer Ebner részletesen indokolt javaslatára ma egyhangulag elhatározta, hogy a sajtó útján felhívással fordul Nagyrománia összes zsidó politikai szervezeteihez, abból a célból, hogy a küszöbön álló parlamenti választásoknál egységes módszer szerint járjanak el. Ennek az egységes módszernek a megállapítására konferenciát fognak összehívni, amelyen elsősorban a taktika kérdésével kívánunk foglalkozni, különösen abból a szempontból, hogyan lehetne az ország zsidóságának a parlamentben való minél erősebb képviseletéről gondoskodni.

A választójogi törvény éppen most fekszik a parlament előtt és bizonyára harmadszori olvasásban is megszavazzák, anélkül, hogy a zsidóság delegátusai ahhoz hozzászólhatnának. Választójogi ezen a törvényen egyébként is nehéz állni módunkban és aligha tudnánk azon mélyreható módosításokat eszközölni, amelyek a képviselők biztositása érdekében. Ennél fogva a választójogi törvényt, mint tény, amellyel számolnunk kell, el kell fogadnunk. Ebben a pillanatban azonban még homályosak a választójogi törvény pontjai és ugyancsak nem ismerjük azoknak a kihatását a zsidók parlamenti képviseletének lehetőségeire. A választójogi törvényt az összes politikai szervezeteknek behatóan tanulmányozniuk kell és különösen tanulmányozniuk kell nekünk, zsidóknak. Ehhez elsősorban az szükséges, hogy a zsidó választók számára, a többi választókhoz arányitva, pontos statisztikánk legyen. Az egyes országgrészek haladéktalanul készítsék el ezt a statisztikát, hogy az egybehívandó konferenciára már készen legyen. Az így kapott számarányok irányítók lesznek arra, hogy milyen uton haladjunk. Meg fogják mutatni, hogy vajon egyedül mehetünk-e ebben a választási küzdelemben, vagy pedig más politikai pártok társaságában kell-e indulnunk. Törvénnyel van véve, hogy az egybehívandó konferencián az összes zsidó politikai szervezetek, pártfőnökökkel való tekintet nélkül, érintkezésbe lépjenek egymással. A bukovinai zsidó egységpárt és nemzeti szövetség kezébe veszi az iniciatívát és minden valószínűség szerint a legközelebbi időben belülről összehívja a konferenciát Bukarestbe. Erre a konferenciára, amely bizalmas jellegű lesz, szükséges tehát mi denek előtt a választójogi törvény alapos ismerete, valamint a választókrol készült statisztika. Felhívjuk a bukaresti, kolozsvári és kisenevi Zsidó Nemzeti Szövetségeket, hogy a statisztikához való

adatok gyűjtését haladéktalanul kezdjék meg.

Románia zsidó lakosai! A választások küszöbön állnak. Nem szabad, hogy előkészületlenül találjunk bennünket, nem szabad megtörténnie annak, hogy terv és előkészítés nélkül menjünk bele a harcba. Azt, hogy önálló zsidó blokkot fogunk-e alakítani, vagy pedig a szövetségek enge-

Oroszország mégis elmegy a leszerelési konferenciára

Két bizottságba is Invítálgják a szovjetet

(Genf, március 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ismeretes, hogy Oroszország Svájcban Worowsky delegátusnak svájci területen való meggyilkolása óta a legitímizáció állást foglalta el. Az orosz kormány felhívatalos uton többször tudatta, hogy abban az esetben, ha egy leszerelési konferenciára szóló meghívást el is fogadna, semmiképpen sem hajlandó erre a konferenciára elküldeni delegátusait, ha ezt Genfben tartanák meg. Ugy látszik azonban, hogy azóta Oroszország kormányzóköreinek felfogásában változás állott be. A Népszövetség titkársága úgy értesül, hogy bizonyos feltételek mellett Oroszország hajlandó lenne elküldeni reprezentánsait a leszerelési konferenciára. A titkárság az alapon tegnap két levelet intézett a moszkvai kormányhoz a leszerelési konferencia ügyében.

Az első levélben a népszövetségi tanács annak a véleményének ad kifejezést, hogy a leszerelési bizottságok a szovjet kormányhoz intézett meghívója legelőkeltebben bizonyítja azt

delmeskedve, más választócsoporthoz együtt haladunk-e, ezt nem a véletlen, vagy a lokalpolitikai önkény és befolyás döntse el, hanem az összes zsidó politikai szervezetek konferenciája, még pedig a politikai körülmények beható tanulmányozása és megbeszélése alapján — és ez a konferencia jelölje majd ki a taktikát, amely népi érdekeinknek legjobban megfelel. Ebben az értelemben várjuk az ország egész zsidóságának összeműködését.

a fontosságot, amit a szovjet-kormány közreműködésének tulajdonít. A Népszövetség vezetői körébe felhívja az orosz kormány figyelmét arra, hogy a svájci szövetségtanács könnyebbé tegye az immunitást biztosít a szovjet-kormány delegátusainak. Reméli, hogy a május 18-án kezdődő leszerelési konferencián ott fogja látni Oroszország követét is.

A másik levélben a Népszövetség vezetői körébe közli a népszövetségi tanács határozatát, amely szerint a leszerelési bizottság munkálataihoz meghívott államok delegátusokat jellelhetnek ki a Népszövetség állandó katonai bizottságába, akik mint tanácsadók működhetnek a leszerelési bizottságban. Közölték a szovjet-kormánnyal még a népszövetségi tanácsnak azt a határozatát is, amely szerint a leszerelési konferenciának második tanácsadó bizottságában, a vegyes gazdasági bizottságban, amelyben ipari és közlekedésügyi szakemberek fognak működni, Oroszország részére is helyet biztosítanak.

Látszat-ítéletet hoztak a Matteotti pörben

Tizenkét évi ítélet, amely tizenegy hónapra apad. Farinacci lázító védőbeszéde. Egy gyöngéd oldalbalokés okozta Matteotti halálát

(Chiesa, március 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap este hirdette ki a chiesai bíróság a Matteotti bűnperben az ítéletet. Az ítélet élénk emlékeztet a magyar bíróságoknak a bombaperekben hozott igazságtévesire. A chiesai bíróság a vádlottak közül Duminit, Volpit, Povet és Robot előre meg nem fontolt szándékkal elkövetett gyilkosságban mondogta ki bűnösnek és ezért 5 évi, 11 havi és 20 napi fogházra ítélte őket. Ebből a büntetésből azonban 4 évet elengedtek nekik, mert tettüket politikai bűncselekménynek minősítette a bíróság. Ilyenformán az elsőrendű vádlottak büntetése 1 év 11 hó és 20 nap lenne. Az elnök azonban az „enyhítő körülményekre” való tekintettel beszámította a vizsgálati fogságban töltött időt is, úgy, hogy az elsőrendű vádlottak ez év június hó 1-én már szabadulnak is a börtönből.

A többi vádlottakat, így Violát és Malandriát felmentették a vád és következményei alól.

Az olasz büntetőtörvénykönyv 12 évet állapít meg hasonló bűncselekmények elkövetéséért, de az ítélet megállapítja, hogy a büntetés alkalmazásától azért állott el a bíróság, mert nem lehetett megállapítani, hogy ki követte el a tettet.

Egy későbbi távirati jelentés szerint az ítélet a következő:

A bíróság Duminit, Volpit és Pozzeranit 12 évi fogházra ítélte. Különös enyhítő körülmények figyelembevételével azonban ezt hat évi fogházra csökkentették le. További enyhítő körülmények következtében a hátszándékos büntetést leszállították négy évre, 11 hétre és 20 napra. Tekintettel arra, hogy a bűncselekmények egyrésze amnesztia alá esik, a büntetésből még további négy évet levontak, tehát összesen 11 hónap és 20 nap maradt.

Danza elnök rendelkezése valamennyi vádlottat az ítélet kihirdetése után szabadlábra helyezték.

Az ítélet kihirdetése előtt Farinacci, Dumini védője, éles beszédet tartott, amelyben erős szidalmakkal illette a meggyilkolt Matteotti emléket. Farinacci azt állítja, hogy Matteotti tulajdonképpen a Mussolini-kormány megdöntésére törekedett és hogy a fascista-rezsim elleneségei örültek Matteotti meggyilkolásának, mert ezt a gyilkosságot kihasználhatták a Mussolini-kormány ellen.

Azt állítja továbbá Farinacci, hogy az ellenzéki és a külföldi lapok hazafelől híradásokkal hagyták magukat befolyásolni. Az ellenzéki lapok machinációi azonban nem jártak sikerrel, amint, hogy nem jártak sikerrel a fascista ellenségeinek azon törekvései sem, hogy a Matteotti-perből az egész fascista rezsim ítélését kovácsolják. Nagyon sajnálja, hogy a pótmagánvádlók visszaléptek a vádtól, mert ellenkező esetben módjában lett volna, hogy Matteottinál szemben vádat emeljen.

Ezután Farinacci kitért Dumini büntetésére. Kijelenti, hogy Dumini nem is tagadta, hogy Matteottit el akarta rabolni, mert tőle bizonyos titkokat óhajtott kicsikarni. Kijelenti továbbá, hogy Matteottit nem is gyilkolták meg. Matteotti nem jel érezte magát és nem is védekezett, amikor elrabolták. Hagyta magát elcipelni és csak később kiáltott segítségért. Dumini csak arra kapott megbízást, hogy Matteottit elrabolja, nem pedig arra, hogy meggyilkolja. A személyes szabadság korlátozásának bünténye pedig amnesztia alá esik. Matteotti a kocsiban úgy viselkedett, hogy a bentülők egyike kénytelen volt oldalbarogni. Tekintettel arra, hogy Matteotti rendkívül gyenge ember volt, ennek a rugásnak a következtében belső vérzést kapott,

220
 264
 212
 200
 141
 220
 150
 1200
 225
 250
 270
 300
 220
 176
 15
 15
 15
 250
 300
 550
 282
 200
 340
 484
 375
 220
 220
 132
 132
 110
 311
 88
 132
 97
 154
 154
 176
 282
 30
 30
 30
 440
 176
 176
 150
 132
 150
 44
 176
 106
 150
 220
 133

ban, bekül-

amelybe később belehalt.

Mateotti személyére áttérve Farinacci éles szavakkal fordult a meggyilkolt Mateotti politikai magatartása ellen. Kijelentette, hogy Mateotti volt az, aki viselkedésével kihívta a fascisták haragját. Farinacci a legelsőbb szidalmakkal illeti Mateottit, akit hazasárulónak és néparulónak nevez. Azt mondja róla, hogy tulajdonképpen nem is volt szocialista, mert személy szerint jó módban élt. Minden tisztességes ember számára kihívás volt Mateotti személye. Nem akar a bíróságtól felmentő ítéletet kérni, mert jól tudja, hogy ugy Olaszország, mint az egész világ közvéleménye a vádlottak elítélésére vár.

Pászkát osztanak

„Ha olyan szegénynek adsz, aki kér, egyszerűen tettél jót; ha olyanak adsz, akik nem kér, négyszeres a jótetted!” — ez a bölcs mondás jutott eszembe az Atyák Tanításából. A kolozsvári zsidó hitközségek elhatározták, hogy ez évben együttesen nyújtsanak segítséget a hiányt szenvedő zsidó szegényeknek Peszach alkalmával, ingyen pászkához juttatva őket. Jelentkezéseket fogadtak el, sőt azokat a szegényeket, akik nem jelentkeztek önként, felkeresték és így tették az ingyen pászkacsztással lehetővé azt, hogy a munkaképtelenek, özvegyek, árvák és betegek is be tudják tartani Izrael törvényeit. Az egyik hitközség irodája telve van sürgős forgással, rendtelenség mindenféle, az egyik sarokban a pászkalisztet mérik ki, a földön pászkátörmelékek és én mégis úgy érzem magam, mintha templomban volnék. Az ajtó előtt a szegények csoportja tanyázik, délután három órákor kezdetét veszi a csztás és előttem felvonul a nyomor panorámája.

(Foltozósusztter voltam...)

Előbb az idősebbeket eresztik be egyenkint. Mindegyik kérő, könyörgő tekintettel állít be és a jótévőt áldva távozik, kezében a kis pászkacsomaggal.

Az agilis titkár türelmesen foglalkozik mindegyikkel. Az egyik öregasszony, aki valaha jobb napokat látott, szerényen megjegyzi, hogy kevesli a kapott mennyiséget, mert már heten vannak. A titkár megtoldja a mennyiséget.

Mankón tipeg be az egyik asszony. Elkínzott és fájdalommal telt arca szemlátomást enyhült, mikor a pászkaadományt megkapja. Még sokáig halom mankóinak egyhangú dobogását.

Könnyes szemmel állít be egy öreg szakállas zsidóember. Beszédebe ereszkedem vele és mondja, hogy nagyon fáj neki az alamizsna, de a fia meg-

halt, nincs aki keresse. „Foltozó susztter voltam, — suttogta — de ma már reszket a kezem. Jó az ünnep és ha az urak nem segítenek rajtam, nem tudom, hogy tudnám a Szédert megtartani.” Megremeg a hangja és elmélázó tekintettel bámul a multba. Látja a fiát Széder estén imádkozni, a kicsiny család ábitattal hallgatja a kivonulás csodás történetét. Szeméből könnyocsepp perog le, mert a fia ma már Prsemysl körül egy jeltelen sirban porlad.

(Tipusok)

És jönnek sorban egymás után. Szegények és nyomorultak.

— Sajnos, mondja a titkár, — vannak olyanok is, akik visszaélnék a jószággal. Elküldi maga helyett unokáit, sógorát, fiát, esetleg ömaga is eljön és megtörténik, hogy négyszer veszi fel a já-

Gogola Józsefné követte urát a halálba

Egy kolozsvári urcsalád tragédiájának fináléja

(Cluj-Kolozsvár, március 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) Kolozsvár társadalmi és közgazdasági köreit élénken foglalkoztatja egy közismert kolozsvári család megdöbbentő tragédiája. Az Uj Kelet olvasói előtt még emlékezetes az a feltűnést keltő öngyilkosság, amelynek áldozata Pogány Mihály, az Első Erdélyi Általános Biztosító Rt. titkára volt. Pegányt március első vasárnapján átlőtt homlokmal holtan találták meg az intézet förtéri épületének egyik falrésze helyén. Az öngyilkosság okát mai napig nem sikerült kideríteni. A hivatalos rovincsolás mindent rendben talált a titkár irodájában.

Március 14-én, pontosan egy héttel Pogány Mihály öngyilkossága után, Gogola József, a biztosító intézet igazgatója szívvel-lélekkel váratlanul meghalt. Ő volt az, aki titkárának öngyilkosságát felfedezte és a véres látvány következtében régi szívbjaja kiújult és egész héten át tartó szenvedés után, a múlt vasárnap este, mialatt felesége a színházban volt, Gogola József minden orvosi beavatkozás ellenére kiszenvedett. Az asszony, amikor férje haláláról tudomást szerzett, hazarohant és megmérgezte magát. Rágtón orvosi kezelés alá veték, de Gogoláné csak másnap délelőtt nyerte vissza eszméletét annyira, hogy szauatóriumban helyezhették el.

A tragikus sorsu család iránt városszerte nagy részvét nyilvánult meg. A részvét mellett azonban

randóságát. Például ez itt, szól a belépőre mutatva, nétoriusan veszi a pászakát.

Elynytt ócska ruhákba burkolt asszony jön be az irodába.

— Maga már kapott lelkem, — szól a titkár.

— Nem lehet az, nagyságos ur, — válaszol.

A titkár megnézi és tényleg meg van jelölve a név. Nem akar adni. Az asszony könyörög.

„Kilenc gyerekem van, mind a kilenc beteg. Ne tessék már azt a kicsi pászkától megvonni őket, aranyos titkár ur!”

És az „aranyos” titkár ur kiutal öt kilót.

És így megy az to ább. Mindenki kap és megelégedet en távozik. Egyre kevesebben állanak az ajtó előtt és fogy a zajongó és türelmetlen csoport. Elcsendesül minden, a város újra magabizsivta szegényeit, akik tiszta lélekkel készülnek a kovásztalan kenyér ünnepére, a Peszachra.

igen sokan nem bírták megérteni a sorozatos tragédiákat, amelyek különösképpen ugyanegy intézetnél, gyors egymásutánban peregtek le. Ez a megdöbbentés most tetőfokra hágott, mert tegnap reggel meghalt Gogola Józsefné is.

Gogola József és felesége ideális családi életet éltek. Gyerekek nem volt, közeli rokonság sem élnek Koloz váron és így sokat beszéltek egymásközt arról, hogy ha valamelyikük meghalna, a másik házastársnak semmi keresnivalója nem maradna a földön. Így lassan beidőződött lelkükbe az a tudat, hogy a házastársak követni fogják egymást a halálba. Maghitt barátaik szerint a szerencsétlen asszony többször kijelentette, hogyha férje meghal, tíz napnál tovább nem akar élni ő sem.

Temetése ma délután volt. A tragikus végű család jó barátainak, ismerőseinek nagy tömege kísérete el utolsó útjára Gogola Józsefnét.

Ha művészi kivitelt **fa, vas, vagy réz-butort és zongorát** akar vásárolni, ne sajnálja az utat **Marosvásárhelyre** és tekintse meg

Széky & Réty
Erdélyrészi Butorgyár R. T.
Álladó butorkiállításat Valódi Bösendorfer, Stingl, Wirth és Produktivgenossenschaft zongorák, továbbá turnirok és klusterneuburgi enyvezett lemezek nagy választékkal.

Akiba

26

Irta Giszkalay János

(Simon Haccaddik a keresztényi időszámítás előtt 300–270 évben működött. A zsidó állam ekkor, a Nagy Sándor birodalmából keletkezett utódállamok állandó vetélkedési tárgya volt. 301-ben a ker. i. előtt az egyiptomi-görög Ptolomeuszok uralma alá került. Simon Haccaddik ebben az időben főpap volt és egyuttal iskolavezető. Politikai tekintetben is hathatósan tevékenykedett. Jeruzsálem várfalait újra felépítette, a várost földalatti vezeték útján állandó vízforrással látta el, úgy hogy bármilyen hosszú ostromot is sikeresen állhasson meg, a Templomot, amelyet kb. 200 évvel előbb építettek fel a babilonai fogságból hazatérő zsidók, kitataroztatta, (a Templom Jerusalemben egy külön erődítménye volt) és egyike volt azoknak a kevésszámú főpapoknak akiről az egykori történelmi adatok, sőt költői termékek is (Jesusa Szirach) csak a legnagyobb tisztelettel emlékeznek meg.)

3. A szóchóbeli Antigónus átvette a Hagymányt Simon Haccaddiktól. Ő azt mondta: Ne legyetek hasonlatosak a szolgákhoz, akik a bér reményében szolgálják az urukat, hanem legyetek hasonlóak azokhoz, akik a bérre való tekintet nélkül kívánnak szolgálni; és isten félelme legyen örökön vételek. 2.)

(Életéről bővebb adataink nincsenek. Csak annyit tudunk róla, hogy Simon Haccaddik tanítványa volt és később maga is elősmert mester. 300 és 200 között élt a ker. id. előtt.)

4. A zeradabeli József ben Jóezer és a jeruzsálemi József ben Jóchanán átvették a Hagymányt tőlük. József ben Jóezer mondotta: Legyen a te házad tudós emberek gyülekezőhelye; engedd, hogy lábuk pora rád porozzon és igyad szomjuhozással az ő tanításait.

A Jeruzsálemi József ben Jóchanán mondotta: Házad mindig tárva legyen (vendégek számára) és hadd legyenek a szükölködők a lakótársaid. Ne szószátyárkodj fölös mértékben az asszonnyal. Még a saját feleségeddel is ildomtalan ez, — mennél inkább másvalaki feleségével. Ezért mondják a Bölcsék: Aki asszonnyal haszontalan beszédeket folytat csak rajt hoz magára, elmulasztja a Tannal való foglalkozást és végül is a gyehenna lesz az osztályrésze.

(József ben Jóezer és József ben Jóchanán, kortársak, mind a ketten iskolavezetők, a ker. id. e. 180–160 évben, tehát közvetlenül a Makkabeus szabadságharc előtt és alatt állottak működésük virágjában. Mindketten főerőségei voltak a Chaszidim pártjának és mint ilyenek erősen hozzájárultak a Makkabeus szabadságharc mozgalom kiterjedéséhez. Az akkori „Chaszidim” nem tévesztendő össze a mai chaszidokkal. A talmudi chaszidok nemcsak istenes emberek voltak, hanem végsőkig elszánt nemzeti szabadságharcosok is. Hogy a két József személyesen is részt vett-e Makkabeus Juda harcaiban, arról nincsenek történelmi följegyzések, — ámbárhogy nagyon valószínű.)

5. Josua ben Perachja és az arbélai Nittai, átvették a Hagymányt ötőlük. Az első mondotta: Szerez magadnak tanuló társat és az embereket mindig a kedvezőbb oldalukról ítél meg.

Az arbélai Nittai mondotta: Tartsd távol magad a gónosz szomszédtól, ne társulj az istentelennel és ne hidd, hogy a büntetés elmaradhat.

(Josua ben Perachja és Nittai az arbélai, az előbbi két tanítványa. Iskolavezetők. Ők már a Makkabeus-ház uralkodásának legboldogabb napjaiban éltek és működtek Jóchanán Hyrkan idejében 140 és 100 között a ker. id. e. Bővebb adataink nincsenek róluk.)

6. Juda ben Tabbai és Simon ben Sétach átvették a Hagymányt tőlük. Az első tanította: (Ha bíró vagy) ne vesd fel magad ügyvéddé. Ameddig a pörös felek előtted állanak, úgy tekint, rájuk mint akik mindketten hibásak. Ha azonban már elboacsájtottad őket és az ítéletbe belényugodtak, akkor úgy tekints rájuk mint akik mindkettőjüknek igazok van.

Simon ben Sétach mondotta: Vizsgáld ki jól a tanukat, de légy óvatos a kikérdezésben, hogy éppen ebből (a kérdésekből) ne tanuljanak meg hazug dolgot mondani.

(Mentől közelebb érünk Akiba korához, annál pontosabb adatok állanak rendelkezésünkre az egyes iskolavezetők életéről és működéséről. Mindketten a Makkabeusházbéli Alexander Jannai uralkodása idején éltek a ker. id. előtt 100 és 60 között. Jannai királyi uralkodása alatt akut erővel tört ki a harc a szaduceusok és farizeusok között. Ez a harc csak látszólag volt vallási jellegű, valójában azonban igen súlyos és az egész zsidó nép jövőjét eldöntő politikai küzdelem volt ez. A szaduceusok (nevüket Cádók főpap nevére kapták) a pápi arisztokrácia pártja volt, nemzetietlen, külföldi (főleg görög) befolyások felé hajló, mint minden arisztokrata politikai párt, míg a farizeusok (pörusimelkülönülők) a Makkabeus folkelés idejéből ismeretes szabadságharcos chaszidok szellemi örökösei: a demokratikus, nemzeti irányu politikát képviselték. Jannai király, a Makkabeusok unokája, uralkodásának utolsó évtizedében az arisztokrata szaduceusok befolyása alá került. A farizeusokat kizsoritották a nemzetgyűlésből a Szanhedrinből és politikai elvakultságuk odáig ragadta őket, hogy egy mostre pör inscenálásával a farizeusok szárait állították véstörvényeszké elé és százával végezték ki őket.

Folytatása következik.

Az-nijáépit

Jiszchok Grün viselő érdekes

Bukarest, a resti Teatrul Cgyel országgyűlése frakciójének vezetője a legaktuálisabb problémák közül a régi gyűlés megalkotásának teremtője a híre annak idején kolov val és Jai

Elvilog ma dott és a jelen ellenzékei képi cionista politika számú cionista

A cionista első sorban a sőt világotta Agency kibővít kor a terz eldőlenszögült. Ma a legfőbb zászló nek, mert a t

Mik voltak telőknek az in

növekvő anyg előadó és elvtak nem szab portokra, vagy kevésbé a vez osztaniok, akik trópusi vállá éledéssel szem cionizmus felé más kolonizácóvól-évre mi Erecz Jiszraél tart ezeme e komplikáltab is végezhessé cionista ideál

És ime n nemcionista felharolták kényelmesebb tervvel kerül vel. Erecz J tési lehetősé másodrangv nemzeti tgy is mondták a Krimben praktikus az hétszer anny

Ime ann a cionizmus kor cionisták hogy nem dözött zsidó

Téty, h feztéseket horizont is megunk e támaszkodh az ezmet den zsidó megoldásáro

A cion a bevándor hogy az eldörtbe a köépoztál kurzust fel Jiszraél új damentum képezheti tempója so

A XIV az uj kur felfogást r tk. Ime igazolja er Kivándoro latlan, vár a lengyel akarték és áldozat lalkozásra — legyen láció. — arab falv

Coignard abbé és a bicsérdyzmus

Pár nappal ezelőtt egy „Bicsérdyzmus“ című szaklap került a kezembe (eleinte azt hittem, hogy valami ingyencsajlap), mely olyan elannel, olyan szanvedélyes meggyőződéssel hirdeti a hus-, vagy ahogy ők mondják, dögevés borzalmait, hogy szitkai nyomán megrendült a velő agyamban és kolostorba vgyakoztam levelezekelni bűneimet ama kiontott életékért, melyeket táplálkozásom érdekében követek el. Bevallom: egészen megvgyok zavarodva. E zavart fölöttébb növeli az is bennem, hogy egy napilapban tudós professzor nyilatkozatát olvasom, aki egyenesen végzetesnek bélyegzi meg a bicsérdyzmust. Melyiket kövessem tehát, melyiket szeressem? Eddig nem voltam gyomorhajos, de a napokban az elfogyasztott bifsztek után nyomást éreztem gyomromban, viszont kétnapos növényevésem alatt majd elszédültem az éhségtől. Az igazságok megtették hatásukat: rosszul érzem magamat.

A tegnapi nap folyamán kétségeim már kétségbeeséssé fokozódtak. Nem tudom, hogy reggelre nem-e bolondultam volna meg, ha minden emberi kinunk és ostobaságunk jótékony nemtője: az álom nem segített volna vergődésemen. Az álom a legjobb idegenvezető. Azokon a területeken, ahol teljesen ismeretlenek vagyunk, csak az ő biztos kezében bízhatunk. Így történt velem is. Kezdődő gyomorhajom — melyet kizárólag Bicsérdy mester megváltó eszméinek és az idézett professzor ur elleneszméinek köszönhetek — épen éles fájdalomakba csapott át, amikor az álom légiés létráján hirtelen az egekbe emelkedtem.

— Kit keres Ön a másvilágon, Önt még nem szólította ide az Ur — dörgött felém egy férfias bariton, melynek kellemes zengésében Gábiel arkangyalra ismertem rá.

— Coignard abbét — válaszoltam.

— Azt az éhenkórász papot, akit Anatole France ur protezsált a regényeiben? — kérdezte Gábiel és még hozzátette:

— Nem szegyeli magát, hogy zsidó létére egy rongyos kapucinuszt keres fel a tulvilágon?

— Bocsánat, kegyelmes uram — dadogtam — amiként a földön jogomban állott nem zsidó orvosok, nem zsidó asszonyok és nem zsidó okos emberek szolgálatait igénybe vennem, akként nem lehet bűn itt, a tulvilágon, ahol tudtommal megszűntek a faji ellentétek, — egy általam bölcsnek tartott, bár szegény kapucinus utmutatásait igénybe vennem. Legyen szabad megemlítenem, hogy nem Coignard abbéhoz, a katolikus anyaszentegyház buzgó hívéhez jöttem, hanem ama Coignard abbéhoz, aki Nyársforgató Jakab édesatyjának, a nemes pecsenye-sütőnek házában a pecsenyeévés legfőbb szakértőjének bizonyult. Azt szeretném tőle megtudni, hogy mi a véleménye a bicsérdyzmusról.

Gábiel kissé indignálódva bár, — de azért jóindulatúan és olyan ember csodálkozásával, aki nem tudja, hogy miről van szó, kézen fogott és hosszú folyosókon át végül is Coignard színe elé vezetett. Az öreg éppen estebédjét fogyasztotta, amelyhez meglehetősen savanyu arcot vágott. Amint a homályban kivehettem (a földi ember szeme homálynak látja az égi fényességet), az öreg abbé kimondottan édes gyümölcsöket fogyasztott. Csámcsogásáról és azon rosszul palástolt fintorról, melyet bora izelése közben vágott, azt vettem észre, hogy földiebbédjére bizonyos nosztalgiával gondol vissza.

Bemutatkozásomat amily csodálkozással, éppoly megkapó udvariassággal fogadta, majd arra kért, hogy mondjam el jövetelem okát. Zavarodottan bár, de elmondottam kétségeimet és azt a mérhetetlen szenvedést, melyet a dögevés és a bicsérdyzmus Scylla és Charibdis között hanyódván, éltem át. Kértem, hogy tekintsen el zsidó-voltomtól, az egyedül üdvözítő anyaszentegyház érvényében való kétségeimtől és mondja el véleményét a bicsérdyzmusról, ugyanis, mint az örökélet most már boldog birtokosa, ugyanis, mint korának legnevezetesebb pecsenye-szakértője.

Coignard abbé arca hirtelen az emlékezés pirjától lett élénk és miután öreg okuláróján át elolvasta a „Bicsérdyzmus“ című szaklap legutóbbi számát és a tudós professzor antibycsérdista, kimondottan dögevéspárti nyilatkozatát, a következőket mondotta:

— Itt, a tulvilágon meglehetősen elzárkózva élünk a földi világtól, éppen ezért rendkívül

hálás vagyok Önnek, hogy újabb dokumentumot szolgáltatott már földi életemben kialakult ama nézetemnek, hogy az emberiség vezérlőfonala mindéig a tévelygés marad. Isten bölcsesége a föld minden vadjait és gyümölcseit az ember élvezetére rendelte és csupán az emberi agy vakmerő képzelgése hiheti, hogy az isteni bölcseségnek az ember külön utakat szabhat. Miután a vágy istentől ered — mint minden a világegyetemben, — az embernek nincs jogában e vágyak ellen harcolni. Teljesen egyetérték Bicsérdy urral abban, hogy az állatokat megölni kegytelen cselekedet, azonban szentül meg vagyok győződve arról is, hogy az emberek cselekedetei között még ez a legmegbocsáthatóbb bűntetés. Miként a tigris is megeszi az antilop húsát, mert az éhség nyomorúsága erre ösztökéli, akként az ember is éhsége nyomorában vetemedik csak az állatok megölésére. Az éhség tekintetében nem látok lényesebb különbséget a tigris és az ember között fenforogni, legfeljebb annyit, hogy a tigris csak akkor öl, ha éhes, az ember akkor is gyilkol, ha nem éhes. Ez isteni eredetének leghatározottabb bizonyítéka.

— Ki ki a hajlama szerint szolgálja az urat. A vágy és az ösztön a legbiztosabb jelzőlámpa, melyet az Ur az emberbe oltott s aki nem akar vétetni az Ur akarata és örök világossága ellen, az éljen e világosság szerint. Bicsérdy ur tévedése nem a teóriájában van, hanem abban, hogy a vágyakat akarja megváltoztatni,

A kínai forradalmárok Peking előtt állanak

(London, márc. 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ijentsienből érkező hírek szerint a Feng marsall vezérlete alatt álló kormánycsapatok Lantschau mellett súlyos vereséget szenvedtek. A kormánycsapatok hanyat-homlok menekülnek a mandzsuriak tőlkelő csapatok elől Tientsien felé. A menekülő csapatok Kuiu előtt föl akartak robbantani egy hidat, de ebben angol katonák meggátolták őket.

Az összeomlás következtében a kormánycsapatok több magasállású tisztje, közöttük Csang-Csi-Csiang sürgőnyt küldött az ideiglenes államelnökhöz, Tuan-Csi Juihoz, amelyben kijelentik, hogy visszavonulnak az ország északi részébe, itt a katonákkal földmunkát fognak végezteni és többé nem avatkoznak a politikába. Feng marsall előkészületeket tesz Kinának Urgán át való elhagyására.

Peking elestét minden órában várják.

Jaspar volt belga külügyminiszter Bukarestben

Nyilatkozik a belga frank esésének okairól és Belgium politikai helyzetéről

(Bucuresti-Bukarest, március 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) Két nap óta érdekes vendége van a fővárosnak: Heari Jaspar volt belga külügyminiszter, aki a versaillesi békekonferencián az antant egyik képviselője volt. Belgium egykori külügyminisztere tegnap hosszabb tanácskozást folytatott Oromoluval, a Banca Nationala kormányzójával, ezután fogadta a sajtó képviselőit, akiknek érdekes interjút adott romániai tapasztalatairól, a belga pénzügyi válságról és a nemzetközi helyzetről. Jaspar nyilatkozatában többek között a következőket mondotta:

— Románia aránylag nagyon gyorsan kiheverte a világháborút, sőt minden téren erős fellendülést tapasztaltam. Meggyőződtem róla, hogy Románia valóban erős őrszeme Nyugateurópának itt, Kelet ezen sarkában. Az ország pénzügyi helyzete kielégítő módon javult és a helyzet még nagyobb kilátásokkal biztat, hiszen alig van ország, amelynek annyi természeti kincse és nyerstermékje volna, mint Romániának.

Az újságírók kérdésére Jaspar elmondta, hogy romániai útjának semmilyen hivatalos célja nincs és csak magánügyei szolgáltatták Bukaresbe. Majd a belga frank legutóbbi zuhanására terelődött a beszélgetés. Jaspar elmondotta, hogy a frankesés igazi oka a 150 millió dolláros amerikai kölcsön meghiusulása volt. A belga kormány mindent megtett a frank árfolyamának stabilizálására, hogy az ország gazdasági és pénzügyi életét megkímélje a valutahullámszámoló hatásaitól. A pénzügyi egyensúly érdekében Belgium súlyos áldozatokat hozott. Az adókat például 600 millióval emelte, az amerikai adósságokat tavaly augusztusban, az angol adósságokat pedig 1925 decemberében likvidálta. Már csak az amerikai kölcsönt kellett volna realizálni, ez azonban nem sikerült, mert az amerikaiak nagyon súlyos feltételeket szabtak. Az Egyesült-Államok nem akartak 100.000 dollárnál többet adni és azt is mindössze három évi lejáratra, amit Belgium büdzséje nem bírhat el.

A másik ötvenmillió dollárt Amerika csakis leszámítolási hitel formájában volt hajlandó megadni. Ezenkívül még azt is követelték, hogy a deficitet dolgozó belga államvasutakat komerciali-

holott egyedül a vágyak változtathatják meg a külső világot. Én egész életemben a vágyak szavának engedelmesskedtem, miáltal ki is érdemeltem a tulvilág jól megérdemelt nyugalomát: a vágytalanságot. Így tehát könnyen térhettem át a bicsérdyzmusra, mely kimondottan a tulvilág számára kifundált tudomány, amiből következőleg megállapítom, hogy Bicsérdy mester késésen kívül megelőzte a földön mennyei hivatását. Lapját egyébként a szelid ingyencsajlap kitűnő szakács folyóiratának tartom. Adja át neki üdvözlétemet és mondja meg, hogy a katolikus anyaszentegyháznak is voltak bicsérdyistái, nevezetesen az anachoréták, akik gyökökkel táplálkoztak a rengetegek mélyén. Én magam, ha újra visszakérülnek a földre, ismét a pecsenyeévésben találnám legfőbb örömet, annak ellenére, hogy a szegény borjak és örök hialálát gyakran könnyeimmel könnyeztem meg. De mint alázatos lélek, sohasem tápláltam különös álmokat az emberek magasrendűsége fölül s jól tudom, hogy az Ur előtt mindig kedvesebb a tévelygő, bár alázatos, mint gögös és szigoruan érényes ember.

— Abbé, lefeküdni! — kiáltott ekkor egy hang felém, mire abbéunk udvariasan kezét nyujtotta felém és elbucszott tőlem.

Én pedig felébredtem. Ébredésemkor úgy éreztem, hogy gyomorfájásom megnyihült. Holnap újra húst fogok enni. Bocsáson meg kedves Bicsérdy mester, én mégis inkább Coignard abbét követem.

Salamon László

zálják, vagyis adják bérbe. Ezt azonban, bár a belga kormányának is intenciója a vasutak komercializálása, nem lehet márol-holnapra megvalósítani. Még egy súlyosabb feltétale volt az amerikai kölcsönnek az a követelés, hogy a belga állam haladéktalanul rendezze függő adósságait, amelyek hatmilliárdot tesznek ki, mégpedig olyan formán, hogy az adósság egyrészt a nagybankok jegyezzék le. Ezt teljességgel lehetetlen lett volna keresztülvinni. Az amerikai kölcsön tehát meghiusult, ami érzékenyen érinti Belgium pénzügyeit. Ezzel a kölcsönnel akarta ugyanis a belga kormány megszerezni a hatvanszázalékos ércfedezetet a bankjegyforgalom számára, ami a frank végleges stabilizálódását vonná maga után.

Jaspar, volt külügyminiszter még hozzáfűzte, hogy az amerikai kölcsön tervét nem adta fel egészen Belgium, sőt a tárgyalások továbbra is folynak. A frank árfolyamvesztése általában nem érintette nagyon súlyosan Belgium gazdasági életét.

A nemzetközi helyzetről szólva, Jasper kijelentette, hogy Belgium a történelem során állandó hadazintere volt a környező államoknak és így első sorban van érdekelve a béke konszolidációjában. Ezt a békét azonban egy francia-angol-belga szövetség nélkül fentartani nem lehet. A locarno szerződések teljesen kielégítették Belgiumot, csak az a kérdés, hogy milyen hosszú életű lesz a locarnoi megállapodás.

HYPEROL

fertőtlenít, megvéd torokfájástól

SZÁJVIZ TABLETTA

Kapható mindenütt.

* Palesztina legújabb és legelőkeltebb falitérképe 100 lej, az Uj Kelet könyvosztályában.

A h

— Az Uj Kelet

Gravenhag

város, amely a más európai vá láttam felcsilla Locarno fényko ségbe való felve mintahogy nem sharghaji esemé ket sem. Kéz Muszolini manig megek, lázadóké mint ahogy má s épagy nem r ébredők tavaszi hogy Hollandia ország valutáját

Mindzett ped és társainak e k mint a 18 iki i az egyébként so a kolozsvári Rec egy pár ügyvéd kívül alig volt rántsem jelenti volna jelen.Sok ből kiszorultak, egy ilyen „szent részt. Ezek igen lesség kedvéért metül beszéltek, két rendőr, kar mert izgulni m nagy bűn.

Egy holland elkeseredett emia

— Igaz-e ur országban a rend amikor egy zred

— Ugy van hattam volna ne nem tettem.

Adolphe Sand igénytelen kis üz ember az ajtó ki önkénytelenül ar kényelmesebb leh

Sanders ur s

Egy ur egy

— Pardon, S

ezt már mindenki találatott s ön a nek adta át. En hogy mi volt az a francia konzul a francia kormány

— Nem, ura részéről kaptam hogy irásbeli elism

— Mit gond Bauduin ügyész

— Kizárt dol sen. A vádlottak többet. (Érdekes kor másodsor, m évre elítélték, fell is sokalta s állítá lesz a maximum

Boldogan mut hozzátéve, hogy nek tölem egy in nagy fiu is letten

Egy előkelő ü itélkezés előtt, aki

— Mi, holland nak, mely szerint Hollandiát becsapni kívül hagyjuk. M nünket, hogy men ciákat. A tény az hozzászárt 7 évet é elő a büntető te 212-ik paragrafus mény csak akkor tottnak fog látszan nem akarták itt te Ebben az esetben

A Korte Pote palota tárgyalóter A tribünün 20 az bevonulnak. A k

A hágal „szenzáció“

— Az Uj Kelet állandó hollandiai tudósítójától —

Gravenhagen, március 20. Hága nem az a város, amely a szenzációk után úgy rohanna, mint más európai város. Senki emberfiának szemét nem látam felcsillanni, amikor a ma már divatjammult Locarno fénykorában Németországnak a Népszövegébe való felvételétől volt hangos az egész világ, mint ahogy nem lesték lázas izgalommal a hírhejt shtatghaji eseményeket idejében az onnan jövő híreket sem. Kéz aligha szorult össze feleletképpen Mussolini manipulációira. Nem verődnek össze tömegek, lázadókat, összeesküvéket nem csipnek el, mint ahogy más „normális“ országban szokás — s éppoly nem ragy fontosságot tulajdonítottak az ébredők tavaszi ébredésének, de még annak sem, hogy Hollandia közvetítésével akarták Franciaország vezetőségét értékelni tenni.

Mindent pedig bizonyítja Jankovics ezredesnek és társainak e hó 4 én itt tárgyaló bünperre, valamint a 18 iki ítélethozatal. A 4-iki tárgyaláskor az egyébként sokkal kisebb tárgyalóteremben, mint a kolozvári Redout nagyterme, 25—30 ujságíró, egy pár ügyvéd és a követségek megbízottain kívül alig volt valaki. A tribün tele volt, ami koránsem jelenti azt, hogy százakra rugó tömeg lett volna jelen. Sokan (pontosan 12 en), akik a tribünből kísértak, igen késébe voltak esve, hogy egy ilyen „szenzációs“ tárgyaláson nem vehettek részt. Ezek igen kétségbeesettek lehettek. A hitelesség kedvéért megjegyzem, hogy ezek főleg németül beszéltek, ketten pedig csehül. Szegényeket két rendőr kardlap igénybevételével, kergette szét, mert izgalmi merészelték. Hja, ez Hollandiában nagy bűn.

Egy hollandus, aki a „tömeg“ben volt, igen elkeveredett emiatt és azt kérdezte tőlem:

— Igaz e uram hogy Romániában és Magyarországon a rendőr csak akkor használ kardlapot, amikor egy ezredre rugó tömeg renitenskedik?

— Ugy van! válaszoltam. S még azt is mondhattam volna neki: „Még akkor sem miadig!“ De nem tettem.

Adolphe Sandersnek, akinél Jankovicsot elfogták, igénytelen kis üzlete van a Passageon. Amikor az ember az ajtó kilincsét megnyomja és a belső lép, önkénytelenül arra gondol, hogy Jankovicsnak is kényelmesebb lehet a cellája.

Sanders ur szívesen áll rendelkezés-mre.

Egy ur egy ezerfrankot akart...

— Pardon, Sanders ur — szakítom közbe — ez már mindenki tudja. Az ezerfrankos hamisnak találtak s én azt az urat a posztónálló rendőrnek adta át. Engem azonban még az is érdekelt, hogy mi volt az ő jutalma. Érttem ezalatt, hogy a francia konzulátus részéről tolmácsolták-e Önek a francia kormány — köszönetét.

— Nem, uram. Csupán a Banque de France részéről kaptam köszönetet, s reményem van arra, hogy írásbeli elismerést is fogok kapni.

— Mit gondol ön, elítélik-e a vádlottakat a Bratiano ügyész ur által javasolt büntetésre?

— Kizárt dolog! — mondja majdnem mérgelesen. A vádlottak aligha fognak kapni 3—4 évnél többet. Édekes és egyben jellemző rá, hogy amikor másodsor, már ami után a vádlottakat 2 és 3 évre elítélték, felkerestem Gonders urat, még ezt is sokalta s állítása szerint azt várta, hogy 1 év lesz a maximum!

Baldogan mutatott be váltóirodájában egy urat, hozzátéve, hogy „weer van de pers“ — ismét kértek tőlem egy interjút, érted ezalatt: „milyen nagy fin is lettem!“

Egy dökkelő ügyvéddel volt alkalmam beszélni itélkezés előtt, aki röviden így válaszolt az egész ügyet.

— Mi, hollandok, dacára az ügyész indokolásának, mely szerint hálátlanág a magyarok részéről Hollandiát becsapni, a lélektani dolgokat figyelmen kívül hagyjuk. Mint ahogy az sem érdekel bennünket, hogy mennyire gyűlölik a magyarok a franciákat. A tény az, hogy hamis idegen valuta behozásáért 7 évet és azok terjesztéséért 15 évet írt elő a büntető törvénykönyvünk 57., 209. és 212 ik paragrafusa. Jelen esetben enyhítő körülmény csak akkor vehető figyelembe, ha bebizonyítottunk fog látszani, hogy — mint állították — nem akarták itt terjesztetni a hamis frankokat. Ebben az esetben is minimum 4 évet jósolhatok.

A Korte Poten 11. szám alatti törvényszéki palota tárgyalóterme még félig sem telt meg. A tribün 20 an „szorongtak“. A vádlottak bevonulnak. A két első padban Jankovics és

Marsovsky három rendőr közt, Mankovics kettő között. A három hónapi vizsgálati fogság nem viselte meg őket. Azt az impressziót kel- tik, mintha reggelire jönnének. Csupán Jankovics komolyabb és levertebb. Alacsony termetű, összes fejű és semerre nem néz, csupán a bírakra. Marsovsky magas, lenszőke haju, huszonöt éves kora ellenére harmincöt évesnek gondolná az ember. Élénken néz körül a teremben és ügyvédjét fejbiccentéssel üdvözl. Neki egyébként (De Vriese ügyvédnek) nagy érdeme volt abban, hogy a büntetéseket a minimálisra szabták.

Miután a német tolmácsot felesketik, Jouchere elnök felolvassa az ítéletet, amit a vádlottak felállva hallgatnak végig. Pontosan öt percig tartott az egész, mely alatt feszült csend uralkodott a teremben. Marsovsky sápadt arcát verejték áztatja végig és köszönetképen gyengén meghajolt az elnöki pódium felé. A rendőrök között Jankovics és Marsovsky kifelé indul, Mankovics azonban egyhelyt marad, nyilván a meglepetéstől, hogy ily alacsony büntetést mértek rájuk.

Felebbezés se az ügyész, se a vádlottak ré-

Sigray fontos részleteket tud a frankhamisításról, de megtagadja a vallomástételeit

(Budapest, március 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) Sigray Antal grófot ma délelőtt 11 órára idézte maga elé dr. Lengyel Ernő vizsgálóbíró, mert az ügyészség indítványt terjesztett eléje a gróf másodszori kihallgatása iránt. Sigray pontosan megjelent a kitűzött időben a vizsgálóbírónál, azonban csak néhány percig tartózkodott nála. A feltett kérdések lényegére ugyanis Sigray Antal gróf nem adott felvilágosítást. Sigray kihallgatásának háttere az, hogy az ügyészség a vallomásaiban bizonyos hézagokat talált és azt tapasztalta, hogy a gróf nem terjeszkedett ki minden olyan részletre, amelyet tanvallomásából kivehetően tudott. Egyes dolgok felett átsiklott, anélkül, hogy azokra vonatkozóan kellő felvilágosításokat adott volna.

széről nem történt, de az ítélet csak 14 napon belül válik jogerőssé. Általános itt az a hit, hogy amennyiben a vádlottak nem nyugodnak bele az ítéletbe, a felsőbb bíróság fel fogja emelni büntetésüket.

A vádlottak elítélése napján különböző véleményeket szerettem volna hallani a magyarokat illetőleg.

— Mit szól Ön az ítélethez? — kérdeztem a villamoskaufautól.

— Kár — így mondja közömbösen — hogy hamis frankot gyártottak. — Jobban tennék, ha csak villamoskocsikat gyártanának, mert az jobban sikerül nekik. (A gyengébbek kedvéért: A hollandiai villamoskocsik a pesi Ganz és Danubius cég gyártmányai.)

Egy sportsman fenti kérdésemre azt válaszolta: — A politika nem sok jót hozott a magyaroknak, mert ott a politika egyenlő a gyűlölettel. A sport már sokszor kikorrigálta a politika hibáit. Csak tennék meg Orthot miniszterelnöknek...!

Hágában napirendre tértek az ügy fölött. Ha egy hollandus egy magyarral beszél, mókás mosoly jelenik meg az arcán, mint amikor egy anya mosolyog gyermeke csintalanságán. Pollák Rudolf

Az ügyészség azonban éppen ezeket a vonatkozásokat szerette volna tisztázni és éppen azokra a körülményekre volt szüksége a bűnügy egyes mozzanatainak kiderítése szempontjából, amelyeket Sigray gróf homályban hagyott. Az ügyészség abban a hitben, hogy ezeknek a részleteknek hiányos feltárása csak elnézés, vagy véletlen műve, indítványozta a gróf újabb kihallgatását és a vizsgálóbíró előterjesztett indítványában kérte, hogy a megjelölt kérdésekre vonatkozólag hallgassa ki Sigray Antal gróf azonban a mai kihallgatások során kijelentette, hogy kizárt dolog, hogy egy szóval is többet mondhasson előbbi vallomásánál. Hiába volt minden kísérlet, a gróf megmaradt álláspontja mellett.

A „Viitorul“

biztosra veszi Maniu kormányrajutását

Vasárnap dönt a király az új kormány kinevezéséről. Megszavazták a posta autonómiájáról szóló törvényt

(Bucuresti-Bukarest, márc. 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kormány tagjai tegnap este minisztertanácsra ültek össze Bratianu Jonel lakásán, melyen megbeszélték a kormány lemondását.

Elhatározott tény, hogy Bratianu Jonel szombat délután 5 órakor olvassa fel a királyi kéziratot a házfelosztásról, hat órakor jelenik meg az uralkodónál és benyújtja a kabinet lemondását.

Feltétlenül biztosra veszik, hogy a szokásuktól eltérően, nem fog utódot ajánlani, hanem a kamara, illetve a szenátus elnökének fogja hagyni, hogy ők tanácsolják.

Biztosra veszik Maniu kormányalakítását

Maniu Gyula kormányalakítási megbízatását még a „Viitorul“ is biztosra veszi. Mai számában egyenkint foglalkozik a nemzeti-pártiakkal olyan szempontból, hogy mennyire alkalmasak ők a miniszteri tárcák betöltésére.

Egyébként nemzeti-párti körökben is meg erősítik azt a hírt, hogy a párt kebelében nehézségek merültek fel a mandátumelosztása és miniszteri tárcák szétosztása ügyében az egyes frakciók között. Ezek a nehézségek azonban rendkívül könnyű természetűek és azok eliminálása feltétlenül bizonyos. Maniu és Vajda tárgyalnak a különböző frakciókkal és kilátás van a megoldásra.

Vasárnap dönt a király

A „Lupta“ mai száma szerint a király vasárnap délelőtt kezdi meg ismét az audienciákat a törvényhozó testületek elnökeinek kihallgatásával, a kormányutódlás kérdésében. A lap úgy tudja azonban, hogy az uralkodó elhatározásáról valószínűleg már addig is fognak bizonyos részletek nyilvánosságra jutni. Az audienciákkal kapcsolatban Hiotu udvari miniszter hivatalosan közölte, hogy a mai naptól

egészen április 12-ig a királynál mindenféle más kihallgatás szünetel.

Bratianu a néppártot támogatja

Az „Adeverul“ a liberális pártnak egyik vezetőtagjától kapott értesülésekre való hivatkozással, amelyek Bratianu legintimebb környezetéből szivárogtak ki, a következőket írja: A miniszterelnök a tegnapi audiencián részletesen kifejtette az uralkodó előtt a kormányutódlásra vonatkozó nézeteit. Eszerint Bratianu Jonel a helyzetet úgy itéli meg, hogy két politikai erőcsoport van, amely számításba jöhet: Az egyik csoport az Averescu párt, a másik pedig a nemzeti párt és a parasztpárt. Tekintettel azonban arra, hogy ezek nem bírtak meggyezni egymással, az egyetlen konolyan számbajöhető csoport a néppárt, amelyet kormányrajutása esetén a liberálisok is támogatnának.

A parlament mai ülése

A szenátus ma délelőtt és délután is a választójogi javaslatot tárgyalta. A kormány-nak nagyon nehéz napja volt, mert bár mindent elkövetett, hogy még ma keresztülvigye a reformot a szenátusban, azonban a szenátorok ellenállottak és szép számmal irakoztak fel a javaslat kritizálására. Így még általánosságban sem ment keresztül a javaslat, amelynek vitáját éjszakai ülésben folytatják.

A kamarában délelőtt és délután is a posta autonómiájáról szóló javaslatot tárgyalták. Általánosságban és szakaszonként is keresztülment a javaslat.

Később interpellációkat terjesztettek elő a községi választások visszaéléseiről. Mirto felhasználta az alkalmat és visszautasította azokat a vádakot, mintha a parasztpárt kommunista volna. Tatarscu válaszolt az elhangzott beszédekre és megismételte régi kijelentését, hogy a községi választások simán mentek és ha történtek is visszaélések, azok csak lokális jelentőségűek.

Sztájkbaléptek a dévai munkásbiztosító pénztár orvosai. Tudósítónk jelenti: A szatmári munkásbiztosító pénztár átiratára Hunyad megye biztosító pénztárainak orvosai március 14-én értekezletet tartottak, melyen az orvosi kar elégtelensége a sztrájk elvi kimondására vezetett. Már félévvel ezelőtt megnyilvánult az orvosok elégtelensége, amikor szomban Dobrata temesvári kerületi igazgató megígérte, hogy az ügyet a régi alapon, a bevétel 20 százaléknak megfelelően, fogja rendezni. Az orvosok abban a reményben, hogy az ügy az ígért három hét alatt perfektálva lesz, felvették a munkát, de félévi türelmes és hiábavaló várakozás után ismét a legradikálisabb eszközökhöz kényszerültek fordulni. A dévai gyűlés azt a döntést hozta, hogy amennyiben a vezérigazgatóság nem teljesíti az októberben tett ígéreket, az orvosi kar április 1-én sztrájkba lép és csatlakozik a szatmári orvosok sztrájkjához. A zsilvölgyi bányarvosok, miután fizetésüket csak eln érszó részben kapják a biztosító pénztártól, tovább győgykezelik a bányamunkásokat, de a Cassa Cercuala betegeit csupán mint magánorvosok kezelik, a törvény által előírt orvosi honorárium mellett. Eről a páciens nyugtát kap, amelynek ellenértékét a muukaadó levonja a Cassa Cercuala-nak fizetendő járulékokból. Az orvosok sztrájkja Hunyad megyében élénk feltűnést keltett.

Jókainak egy ismeretlen levelére bukkantak Zomborban. Zomborból jelenti: az ügyvéd Gruber Lászlóné zombori uriaszony érdekes és értékes történelmi okmányra bukkant. Régi családi írásai között Jókai Mórnak egy eddig ismeretlen, hosszú levelére talált, amely 1878. június 2-án kelt és mely „Kedves Pistám” megszólítással kezdődik. Hogy ki lehetett ez a „Kedves Pista”, ezt az uriaszony nem tudja, de a levél tartalmából kiviláglik, hogy nagyon bizalmas lehetett a halhatatlan költővel, mert Jókai egészen leplezetlenül tárja fel nézeteit a boszniai okkupációról, gróf Andrássy Gyula akkori külügyminiszterrel és Széll Kálmánról. A muzeális értékű levélhez most a megfelelő borítékot is szeretné megtalálni a család, hogy teljesen tisztán és kétségtelenül megállapítható legyen, kihez írta ezt a bizalmas levelet a nagy író.

Forradalom a rádió-technikában. Belgrádból jelenti: Az amerikai lapok szenzációs találmányról adnak hírt, amely, ha a végső próbákon beválik, egy csapásra megoldja a rádiótechnika egyik legfontosabb problémáját: lehe övé teszi a szimultán rádióadásokat. Az egész emberiségre nézve nagyjelentőségű találmány Jugoszláviát külön is közelről érinti, mert a feltaláló Szkala Ljubomir pozsegrai születésű jugoszláv mérnök. Már az új világba való kiutazása előtt tervezgette annak a nehézségnek kiküszöbölését, hogy ha két leadóállomás ugyanazon a hullámhosszon egyidejűleg ad le, akkor a rádióhullámok érintkeznek és egyik leadást sem lehet felvenni. Még intezivebben érezhette ennek az akadálnak zavaró hatását Amerikában, ahol a legtöbb leadóállomás működik és szaknyelven szólva, az atmoszféra a leginkább tulterhelt. Munkához látott tehát és néhány év alatt sikerült olyan készüléket konstruálnia, amely kiküszöböli az egyidejű és azonos hosszúságú hullámok surlódását és lehetővé teszi, hogy a felvevők a számtalan ilyen hullám közül a tetszésük szerint válasszák ki. Ez azt jelenti, hogy megvalósult az általános rádiótelefonbeszélgetések lehetősége. A feltaláló számos amerikai szakértőnek bemutatta és már szabadalmaztatta is a nagyjelentőségű találmányt, amely valószínűleg forradalmat jelent a rádiótechnika fejlődésében.

Rasol, Mirjam

késnélküli borotváló por a legjobb, legkíméletesebb és legolcsóbb. Egyedüli készítő

Spitz Sámuel festőkkoresk. Carol-Mare Kérjen árajánlatot

Nagy részvényesalást fedeztek fel Lembergben. Lembergben jelenti: A rendőrség leleplezett egy titkos társaságot, amely „Fekete tőzsde” néven működött és azzal foglalkozott, hogy részvényeket hamisított. Így többek között a legnagyobb lengyelországi szénbánya-részvénytársaság, a „Javorzna” részvényeit ötezer példányban hamisította és hozta forgalomba. Ezenkívül több, kisebb részvényesalást is elkövettek. A rendőrség a tetteseket letartóztatta és beszállította a lengyel ügyészség fogházába.

SPORT

Haggibbor—KAC. Vasárnap délután négy órakor a CFR pályán hosszabb szünet után ismét szembekerül egymással a kolozsvári futball sport eme két örök riválisa. Mindig is voltak jó és győngye peridusai a két csapatnak, hol egyik, hol másik emelkedett felül játékeőben, játékuivóban, de bármily nagyok is voltak ezek a játékerő-differenciák, azok mindig kiegyenlítették az a heroikus lelkesedés és odaadás, amellyel e két csapat egymás ellen küzdött. A Haggibbor—KAC mérkőzése a kolozsvári futballsportnak különös jelentőséggel bíró eseményei, amelyek nyomán a közönség és a sajtó néha heteken keresztül is élesztik szíves viharos formában is a mérkőzés remiszcenciáit. A bajnokságban az ősz folyamán már találkozott egymással a két csapat és ez a találkozás az ősszel briliáns formában lévő zsidó csapat 5:2 arányu megsemmisítő győzelmével végződött. Az őszi mérkőzés azonban korántsem volt annyira egyoldalú, mint amennyire azt a mérkőzés eredménye mutatná. Bár a Haggibbor az ősz folyamán legalább egy klasszissal volt jobb ellenfelénél, a piros fehérék csodálatos önfeláldozással feküdtek be a küzdelemben és perciken keresztül sikerült annak sorát bizonytalanná tenni. Vasárnap két egészen más csapat került szembe egymással. A balsorstól üldözött Haggibbor csatársorában már csak Reményi játszik az ellenállhatatlan őszi csatár kvintetből, míg a KAC akvirált és hazatért játékosaival megerősítve, lényegesen jelentékenyebb játékerőt képvisel. A Haggibbor megerősített csapatát fogja vasárnap felvenni a küzdelmet az egyre inkább formába jövő piros fehérék ellen s így a mérkőzés sorsa teljesen nyílt. Valószínű azonban, hogy a játék ment lesz minden durvaságtól s a pillanatnyilag jobban diszponált csapatot fogja a bajnoki pontokhoz juttatni.

Ajánlatokkal halmozzák el a külföldi csapatok a Haggibbor vezetőségét. A hét folyamán a prágai Slavia, a budapesti FTC, UTE, Vasas és a kassai Slavia levélben keresték fel a Haggibbor vezetőségét, amelyben mérkőzések lekötésére tesznek ajánlatot. A Haggibbor vezetősége most tanulmányozza a különböző ajánlatokat. Nincs kizárva, hogy a nyár folyamán a Haggibbor reorganizált csapata hosszabb külföldi turát fog lebonyolítani.

Krisis az MLSZ-ben. A Magyar Labdarugó Szövetségben hónapok óta tartó válság megoldása véglegesen meghiusult az egyes pártok magatartása miatt. Az ugynevezett szövetségi párt lemondott az einökségben birtagsági jogairól, hogy a válság békés megoldását elősegítse, az Amateur-párt azonban nem akarta egyedül vállalni a felelősséget az amateurizmus és a profetszionizmus elválasztásának régóta vajudó kérdésében. Végleges megoldást valószínűleg csak a közeledő tisztujtó gyűlés fog hozni.

Konrad Kálmán a Hakoahban. Bécsből jelenti: A Hakoah vezetősége meghívta Konrad Kálmánt, a bécsi Amateurok világhírű bécsi futball játékosát, hogy a következő hónapban lebonyolításra kerülő amerikai turnéján résztvegyen. Konrad Kálmán készséggel elfogadta a meghívást és az amerikai turán jeleltékenyen meg fogja erősíteni a Hakoah csatársorát. Hir szerint a zsidó csapat vezetősége és Konrad között tárgyalások folynak arra vonatkozólag, hogy a bécsiek kedvenc „Kálmán”-ját a Hakoahba való végleges balépésre nyerjék meg.

Zongorák gyári lerakata, gyári ártan részlete is. **Sternberg,** — Oradea-Mare, Bulev. Regale Ferdinand

Mozgók műsora:

Március 26.

Select-mozgó

Ma folytatja a Metro-Goldwyn első-rangú filmjét:

(Öfensége vár...)

A híres amerikai író, Elgnor Glyn közismert regénye után filmre alkalmazta **King Vidor,** a nagynevű rendező. — Főszerepekben Aileen Pringle és John Gilbert. Vakító pompával kiállított orosz tárgyú film.

Műsoron kívül bemutatjuk: **Mussolini látogatása a Fiat műveknél.** Csupán néhány napra óriási áldozatok árán beszerzett filmet.

Uranla-mozgó

Mától kezdve

- a halhatatlan ember
- a haláltól nem féltő ember
- a kigyóember
- a boxoló ember
- a sportember
- a lovaglő ember
- a csodálatbaejtő ember

Apollo-mozgó

Amerikai cow-boy dráma.

Főszerepben

William S. Hart

KÖZGAZDASÁG

Hogyan osztják fel a hadikártérítésre szánt összeget

Az erdélyi károsultak hét és félmilliót kapnak

Bucuresti Bukarest, március 25. Az Uj Kelet tudósítójától.) A pénzügyminisztériumban a hadikártalanító bizottság ülést tartott, amelyen a legutóbbi kártérítés céljaira megszavazott kétszázmillió lej elosztásával foglalkozott. Beható vita és hosszas tanácskozások után a következő elosztási javaslatot fogadták el:

15 millió lejt juttatnak a megyéknek a kórházak reorganizálása és renoválása céljaira. Népbankok és szövetségek tízmillió lejt kapnak hadi kártérítés címén. 35 millió lejt különböző kategóriához tartozó ipari vállalatoknak szavaztak meg a petróleum-ipar kivételével. Azokat az iparágakat, amelyek hadi kártérítésben részesülnek, nemzetgazdasági jelentőségük szerint osztályozzák, azoknak a vállalatoknak nyújtva elsőbbséget, amelyek az országban termelt nyersanyagot használnak a termelésnél.

18,800,000 lejt juttatott a bizottság a csatlót területek károsultjai javára. Ez az összeg a következőképpen kerül elosztásra.

7,500,000 lejt kapnak Erdély károsultjai és 10 milliót Bukovina. Az összeg elosztásánál előnyben részesülnek a volt internált román alattvalók. Egymillió lejt jut Beszarábia számára.

A fennmaradó összeget segélyképpen szétosztják a Duna partján fekvő Dolj, Romanati Teleorman és Janomita községek között, amelyek még eddig nem részesültek segélyben.

Miután elfogadták a kétszázmillió általános elosztását, a központi kártérítési bizottság ülést tartott, amelyen megállapította a kártérítési összeg elosztásának részletes módját. A kórházak és fürdők számára megzavart összegeket kizárólagosan a régi királyságbeli megyék között osztják szét.

Az ipari vállalatok között szétosztásra kerülő 35 millió sorsát illetően még nem döntöttek véglegesen. Elhatározta a bizottság, hogy kimutassa készített elvára vonatkozólag, hogy a különböző iparágokhoz tartozó vállalatok milyen összegű kártérítést kaptak eddig, ennek elkészítése után fog dönteni az összeg felosztására vonatkozólag. A központi bizottság végül is a hadikártalanító alap összegeiből még az elmúlt év folyamán visszamaradt százmillió lejt elosztását vitatta meg és elhatározta, hogy szét állami tisztviselők és nyugdíjasok között osztja ki. Ebből az összegből ötvenmillió lejt még e hónap folyamán folyósítanak azok számára, akik beterveztették az általuk elszervezett károkról szóló jelentést, míg a fennmaradó ötvenmillió lejt felosztását függőben tartják.

Módosítják az egyenes-adó törvényt

(Bucuresti, márc. 25.) A pénzügyminisztérium törvénytervezetet készített el, amelyet közelebbről a törvényhozás háza elé terjesztenek és amelyben többek között az egyenes adókra vonatkozó törvény következő szakaszainak módosítását javasolja:

24. szakasz. Forgalmi-adó fizetése alól mentesítetnek a haszonrészesedések, vagy osztalékok, amelyeket román részvénytársaságokhoz tartozó vállalatok fizetnek a bányatörvény értelmében és amelyeknek főcéljuk az állam részvéttelével a bányák kiaknázása.

34. szakasz. Mentessítést nyernek az ipari adók fizetése alól a bányatörvény értelmében

a román részvénytársaságokban egyesült ipari vállalatok.

64. szakasz. Idegen fizikai, vagy jogi személyek forgótőkéjének jövedelmei, amennyiben az illetők nem bírnak rendes lakhellyel Romániában, mentesítetnek az összjövedelemre kivetett progresszív adó fizetése alól. Ugyancsak fontos módosításokat tartalmaz a javaslat a többi egyenes-adóra vonatkozó szakaszoknál.

Lanyha a brailai gabonapiac. Brailából jelentik: A brailai kikötő gabona- és terménypiacán az irányzat tovább lanyhult. Az exportörök tartózkodnak a vételtől és a forgalom ezáltal csak kis keretek között mozog. A legutóbbi árfolyamok a következők: Jugoszláv buza 75-80 ezer, rozs 52-53 ezer, zab 55-56 ezer, bab 56-60 ezer lej vagononként. Itt említjük meg, hogy a regát és Erdély piacain ugyancsak erősen lanyha az irányzat, különösen tengeriben, amelynél a kereslet egészen minimális.

Új import vámtarifa Bulgáriában. Szófiából jelentik: A bolgár képviselőház megszavazta az új behozatali vámtarifát, melyet rövidesen életbe léptetnek. Az új tarifákkal különösen a luxuscikkek vámját emelik fel erősen, de ezenkívül több olyan luxuscikk importálását is betiltották, melyeknek behozatala eddig nem volt korlátozva.

Május elsejére visszaállítják a határ idűzleteket a budapesti gabonátözsde. Budapestről jelentik: A „Reggel” értesítése szerint a gabonátözsde tagjainak intervenciójára a tözsde vezetősége elhatározta, hogy május elsejével a gabonaterminkereshedelmet visszaállítja a tözsdére.

Franciaország Amerikai adóssága. A New York Herald washingtoni jelentése szerint Franciaország háborús adósságainak rendezésére vonatkozólag a tárgyalások elérhetetlen stádiumban vannak. Franciaországnak az Egyesült Államokkal szemben fennálló adósságát 6200 millió dollárban fogják megállapítani.

Iparosbank aiaikul Déván. Déváról jelentik: A dévai ipartestület egymillió lej alaptőkével bankot alapít a kisipari hitelek kielégítése céljából. A 2500 darab 500 lej névértékű részvényeket kizárólag az iparosok körében helyezik el.

Erősen leszállítják a forgalmi adókat Németországban. Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés pénzügyi bizottsága előtt dr. Reinhold pénzügyminiszter kijelentette, hogy a forgalmi adót 0.75 százalékra szállítják le. A boradót teljesen megszüntetik és a söradó tervezett felemelését 1927 januárig elhalasztják. Mérsékelté azonkívül a kisegyszerűsítésre kivetendő vagyonadót, a luxusadót megszüntetik április elsejével. A pénzügyminiszter kéri a bizottságot, sietesse munkáját, hogy az adószállítások már április elsejével életbe léptethetők legyenek. A szociáldemokraták hevesen tiltakoztak a kormány adópolitikája ellen.

Angol és amerikai trösztök harca. Londontól jelentik: Az angol főváros közgazdasági körében egyébről sem beszélnek, mint az angol és

amerikai fagyasztott-huskoncernek között kiftött háborúságról. A gazdasági harc okai, amelyben milliárdok veszték el, a következők: Az amerikai és angol fagyasztott hus exportörök már évek előtt trösztöt alakítottak, amelynek érvénye néhány nappal ezelőtt lejárt. Eddig ismeretlen okokból az egyezséget nem újították meg, mindkét oldalon elkecseregett verseny indult meg. Az egyik gőzöst a másik után rakják meg fagyasztott hússal az argentinai kikötőkben és egymásután mennek a kábelek a husarak eséséről. Ez a differencia már eddig is többmillió dollárra és font sterlingre rug. Együttal az érdekelt társaságok részvényei is rohamosan süllyednek. Az „English And Dutch Meat Company”, az „Argentine Meat” továbbá a „Rivel Plate British and Continental Meat” társulatok papírjai ötven százalékkal estek. Az angol koncernben lord Westey vezeti a kampányt, aki kijelentette, hogy minden körülmények között folytatni kívánja a harcot. A gigászoknak ez a harc voltaképpen azt jelentené, hogy a nép olcsó húshoz jut. Azonban a nagykereskedelemben mutatkozó krach nem igen érvényesül a detail-kereskedelemben. A londoni élelmészeti bizottság gondoskodik arról is, hogy a nagyok veszekedéséből a kicsinyek hasznát húzzák és elrendelte a husaraknak négy pennyvel való redukcióját.

TÖZSDE

Március 25-én

A mai napon a hivatalos ünnep miatt szünetelt a devizaforgalom.

Ha a „SANITAS” kopcsészét használod, megmenekülsz a tuberkulózistól!!!

4 lei 25 baniért minden nap frista kopcsészét kapsz

Szalmakalap

szükségletét legolcsóbban és legnagyobb választékban **Grosz Dávid** szalmakalap iparvállalatánál **Szatmár** — szere hűi be, amely mindenféle formában és nagyságban azonnali szállít férfi-, fiú-, leányka- és női kerti szalmakalapokat.

Megnyilt

Megnyilt

Transsylvania Ernyőáruház

Cluj, Calea Regele Ferdinand (volt Wesselényi Miklós-utca) 17. szám alatt

Mielőtt ernyőt vásárolna, tekintse meg saját gyártmányú dus ernyőraktáromat vételkötelezettség nélkül.

Speciális ernyőáruház

Behuzásokat és mindenféle javításokat elvállalok.

Ön a saját érdeke ellen cselekszik,
ha a kivánt és joggal a legjobban kedvelt valódi Franck kávépótlék helyett vevőinek utánzattal szolgál, vagy ilyent ajánl. Ezzel csökkenti Ön üzlete forgalmát.

SZÍNHÁ

MA
v szính

Miami. Bródtoti Victornak, zeneszerzőnek hájra. A Miami exoperett, melyre együttes Izó vezeste lesz

Telmányi egyton este 10 órakor kezdődik az Európa eismert Telmányi vezekző:

1. C Frank: Slegro. R. citavio.

2. Saint Saens: A legro non trop Molto moderato e

3. Tartini—Chopin—Telmányi Fileuses.

4. Mendelssohn—Beethoven—A Souvenir de M György zongoram

Paal Judith 1 este fellép, aki r táncokkal, részbe első fellépése alk

Magyar

Péntek fél 8-kor: László Androzat 308)

Péntek este 11 h produkciói.

Sorozat 318

Szombat fél 8-kor: Paal Judith Ligeti József (Rendes hely) Sorozat 309

Szombat este 10-kor legnagyobb hangverseny bérlet 46 sz

Vasárnap d. u. 6 Neményi, L Sorozat 311

Vasárnap d. u. 6 produkciói.

Sorozatszám

Vasárnap este h (13-adszor, ve), Ihász és Bérletszűret

Hétfő: MIAMI (C Irén, Neményi helyárrakkal. szám 314)

Kedd: Miami (N Szerde: Miami (N

Erdély legré

Zongor

Cluj,

TR

Szállít zongora legelőnyösebb

Több ezer el Vidékre szállít

Tánc- és mű

P

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

MAGYAR SZÍNHÁZ
v színházi iroda közleményei

Miami. Bródi—Vajda operettlibrettot irtak Jacoti Victornak, az Amerikában elhúnyt magyar zeneszerzőnek hátrahagyott utolsó operettműsikájára. A Miami ex tikuus tárgyú és szép muzsikájú operett, melyre nagy ambícióval készült az operett-együtttes Izó vezetése mellett. A bemutató hétfőn este lesz.

Telmányi egyetlen hegedűkoncertje. Szombaton este 10 órakor tartja meg egyetlen hangversenyét az Európában legnagyobb hegedűművészek elismert Telmányi Hangversenyének műsora a következő:

1. C. Frank: Szonáta. Allegretto moderato. Allegro. R. c. Fantasia. Allegretto poco mosso.
2. Saint Saens: Hegedűverseny. H-moll. No 3. Allegro non trop. o. Andantino quasi allegretto. Molto moderato e mesto. Allegro.

3. Tartini—Corti: Il meccanismo dell' arco. — Capri—Telmányi: Preludes. — Huay: Les Fleures.

4. Mendelssohn—Telmányi: Dal, szöveg nélküli. — Beethoven—Aur: Török induló. — Wienawsky: Souvenir de M. skau. A zong rakisérertet Kosa György zongoraműve z látja el.

Paal Judith 12 éves csodatárcsőrő szombaton este fellép, aki részben mesterétől Ligetiől tanult tanokkal, részben saját kompozícióival szerepel első fellépése alkalmával.

Magyar Színház heti műsora

Péntek fél 8-kor: Buosakeriög (Lengyel Irénel, László Andorral. Napibérlet 95 sz. A. Sorozat 308)

Péntek este 11 kor: Tsawara Rey indus fakir produkciói. Lérsékeltén emelt helyárrakkal. Sorozat 318)

Szombat fél 8-kor: Mint a mezőnek virágai. Utána Paal Judith önálló expresszionista táncestje, Ligeti Józ ef ball-mester közreműködésével. (Rendes helyárrakkal. Napibérlet 96 sz. B. Sorozat 309)

Szombat este 10-kor: Telmányi Emilnek, a jelenkor legnagyobb hegedűművészeinek egyetlen hangversenye (Emelt helyárrakkal. Napibérlet 46 sz. Sorozat 310)

Vasárnap délut. 3-kor: G-sák (Lengyel Irén, Neményi, Lászlóval, Leszállított helyárrakkal. Sorozat 311)

Vasárnap dé. u. 6 kor: Tsawara Rey indus fakir produkciói. Mérsékeltén emelt helyárrakkal. Sorozatszám 312)

Vasárnap este háromnegyed 9-kor: Alexandra. (László, Karácsonyi Ilivál, Neményi Lili, Ibász és Lászlóval. Rendés helyárrakkal. Bérletszám. Sorozat 313)

Hétfő MIAMI (Operett)júdonság, először, Lengyel Irén, Neményi, László, Ibász-szal. Rendés helyárrakkal. Premier-bérlet 47 sz. Sorozatszám 314)

Kedd: Miami (Napibérlet 97 sz. A. Sorozat 315)
Szerd: Miami (Napibérlet 98 sz. B. Sorozat 316)

Lloyd Expr.
Telefon 419
Zongoraszékek kaphatók!

Erdély legrégebbi és legmegbízhatóbb
zongora raktára
Cluj, Str. Saguna 14.
TRISKA I.
Szállít zongorát, pianót gyári árban, a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett. Több ezer elismerő irat megtekinthető. Vidékre szállítási költségeit a cég viseli.
Tánc- és művészlemez, beszélő-gépek raktáron.

Telefon:
2-28,
10-47

SZÉP NYOMTATVÁNY
A LEGJOBB REKLÁM

Kadima=nyomda

Cluj, Strada Baron L. Pop No. 10

Készítnek

Könyvek, füzetek, lapok, folyóiratok, zárszámadások és mindennemű bank és kereskedelmi nyomtatványok, díszes és művészi kivitelű levélpapírok, béli és esküvői meghívók, cégkártyák, névjegyek stb.

Kérjen ajánlatot

Erdély legmodernebb betűanyaggal felszerelt nyomdája

Gabella-jegyek Révész Ernő
könyvnyomdája — Marosvásárhely

Holgyeim! Vételretelezesség nélkül nézzék meg

IDEAL

nőikalap üzletjúdonságait. Selyem, szalag és szalmakalapok még soha nem létezett olcsó árért. Átalakításokat és formálásokat 48 óra alatt készitünk gyári árban.

Cluj, Calea Regele Ferdinand 8.

Régis csak legjobb a késnélküli

„IDEAL“

borotváló por mely az ország területén higienia szempontból a legjobban elismert borotváló szer az arcot nem marja kellemes hatást hagy utána. — Óvakodjunk az mindenütt kapható. tartalmas utánzatoktól. Csak az „IDEAL“ Egyedüli készítője: felírásu a valódi.

Reszling József fodrasz
Cluj, Calea Regele Ferdinand 30.
Sighetul-Marmatiel egyedárusítója Glatzman Adolf illatszertár Str. Bogdan Voda 40

ארטה. כשר

PENSIO

Szovátán.

Szovátán furdón június 1-én, az István-szállóval szemben, a főúton épült villában szigoruan orth., a legelőnyösebb igényeket is ki elégítő uri pensio nyílik. Jelentkezéseket elfogad, felvilágosítással szolgál

Dr. Krausz Józsefné főrabbiné
Dicioanmá-tin.

Kérjen mindent

Pierre

borotva-pengét.

A legjobb fémkéverék, a legelőnyösebb gyártmány. Garantált minőség.

1800

Telefon 446

SINGER

Plaja Regele Ferdinand 66. (Főút) Fárja Maros

Sifonfejgyár
és nitkező telep. Szikvizés és kracnerlis üvegek, valamint mindenféle gumik gyári raktára. Üvegvédzés. Régi fejek átöntése a legelőnyösebb árban.

Rézarmaturák

viz, gáz és gőzhöz, valamint nickelezett sárgaréz toilette cikkek gyári lerakata.

ELECTROHIDRO

Vadász & Comp

műszaki vállalata — Cluj
Calea Regele Ferdinand 65.
Telefon 3-84.

MARTIN PAL Jun.
Cluj, Plaja Mihail Vitoazul 25.
כשר ועלכווארען פארבריק
עריצייגט אללערלייא זעלכווארען מאכט-פארקעסטע ווערען פראכטט פער נאכנאדעם זעעקווארט. פריידקראנט אונד רבשר אויף פערלאנגען.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 3 lej, vastagabb betűvel 6 lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej. Állástkeresőknek 80% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő

Kereskedelmi utazók

Berkovicsné כשר, ארטא, vendéglője, Oradea Mare, Str. Nicolai Jorga (Zodfa-utca) No 19. Ismert elsőrendű konyha! Mérsékelt árak.

100,000 lei készpénz kaucióv 1 rendelkező fiatal ember pénztáncsi, utazói vagy segédknyvelői állást keres. Ajánlatok: „Szombat” jeligére a kiadó továbbít. 886

Müll ner zongora, kitűnő állapotban, olesó áron eladó. Klein, Malom-utca 7. emelet.

Mindenféle fordítások angol, francia, német, román és magyar nyelven (levelek, kérvények, szépirodalmi, tudományos, közgazdasági cikkek, prospectusok stb.) írógéppel való másolásuk és sokszorosításuk gyorsan, pontosan készűnek. Főlvétel Friedman könyvkereskedésben, Fötér. 842

Keresek

május elsejére egy szoba konyhás lakást, lehetőleg a Fötér közelében. „Május 1” jeligére a kiadó kérem.

Jól bevezetett ipariskolai szabóüzem, szép üzethelyiséggel, gépekkel teljesen felszerelve, nyolc haladó tanulóval, lakással, ami minden díjmentes; kiterjedt jó klientúrával, külföldre költözés miatt, lelépéssel átadó. Feltételek megteudhatók Léb Samu férfitiszabónál, Icolodimare. 863

Két fiatalember különbéjárati szobában lakást és jó kóser kosztot kaphat. Egyetem-u. 5, ajtó 3.

Eladó egy örlőmalom 50 lóerős Diesel motorral, 2 pár kővel, hegyekkel, szitával, gab natisztítóval és összes malomberendezés 2 házzal közvetlen az Oradea-Mare — Balónyei országot mellett, mintegy 8-10 község közvetlen közelemben, a malom teljesen üzemképesen átadható, Erd klólni Jakab He man Borz, Baius-Ujlak. 855

Perfekt gépirónó keresetűk azonnali belépésre. — Cim a kiadóban.

Barzel

Fierarie Vasüzlet

Cluj-Kolozsvár, Piata M. Vit. 13

Telefon 1049

Használt zsákok, mindenféle szövet és e ad Schulz Dawid, Timisoara, Prayer: utca 24. Telefon 22-40. 745

Ha olcsón és jól akar főzni, vegyen dr. Szentpéteriné féle szakácskönyvet, amely az összes zöldségtípusok és gyümölcsök beifzés módját, továbbá a legkülönfélébb ételek gazdagos előállításai módját tartalmazza, eddig már 25,000 pld. van forgalomban. Kapható az UJ KELET könyvosztályában és Fűssy J. könyvkiadónál, Tordán.

חברת תלמוד תורה דקוק פעטראשעני

קאנקורר

אין מיכטיגער מלמד תורה וירוש פונדעם דויערענדע אנשמעללונג פיר חומש ורשי גמרא ותוספת קנדער. אפערטען נעכסט געהאלטעט אנשפריכע ונד צו ריכטען אן.

Isac Weisz, Petroşeni (jud. Hunedoara)

Eladó kötszövőgyári berendezés,

mely áll alatt felsorolt gépekből, teljesen üzemképes legjobb állapotban, kedvező feltételekkel.

5 drb. 7/80-as	1 drb. 6/60-as
2 drb. 8/70-es	2 drb. 7/50-es
3 drb. 8/80-as	3 drb. 12/60-as
3 drb. 10/80-as	1 drb. 5/80-as
1 drb. 9/50-es Jaquard	2 drb. 6/20-as
2 drb. 6/50-es	1 drb. 10/70-es

2 drb. motorikus spulnizógép 12-12 spindli berendezéssel.

Gépek vevőjének kivánatára rendelkezésére bocsátatik a vevők névsora, amely

évi 10-12 millió

forgalomnak felel meg. — Cim a kiadóban.

1926 jan.-febr. könyvujdonságok

Ady-könyv (Amicus kiadás) I.	220
Balsac: Nőtlen ember otthona	264
Brocchiu: Szivem szerint	212
Csillag: Zsidó anekdoták kincsháza ..	200
Csehov: A koldus	141
Dekobra: A hálókocsi a gyula	220
G. David Margit: A szerelmek városa ..	150
Dumas: A három testőr	
I. A három testőr	
II. Husz év múlva	
III. Bragelome Vicomte	
IV. Aellone Vicomte	1200
— A király a vérpádon	225
— A Monsoreau hölgy	250
— Páris mohikánj i	270
— Király és bolondja	300
Gergely Sándor: Achrem fickó	220
Herzog Rudolf: Az élet dala	176
G. Miklósy Iona: Viola	15
Csermely Gyula: Adieu Madam	15
Ferró Pal: Küönös tüzek	1
Gottberg: A fehér kastély	15
G. H. Bul: A titokzatos villa	15
France: A Föld élete	250
— „ (kötve)	300
Günther: A szent meg a rajongója I-II	550
Gogoly: Mirgorod I-II	282
Kuprin: Moloch	200
— Jama	340
Ludvig Emil: Napóleon (610 lap)	484
Jack London: Jack London élete	375
Jack London: A nagy ház asszonykája	220
— Az ékeklő kutya	220
Lagerlöf: He ga. Marianna	132
— A császár	132
Lengyel Menyhét: Mária	110
Maupassant: Egy élet	311
Courths Mahler: Bo dog akarok lenni ..	88
— Az ig zi szerelem	132
Molnár Ferenc: Riviera (Vigjáték) ..	97
— Ketten beszélnek	154
— Egy gazdátlan csónak története	154
— Muzsika	176
Móritz Zsigmond: Kivilágos kivirradtig	282
Milliók könyve: Rieder Haggard: A pavian nő	30
— Pompadour marquise szerelmi élete	30
— Orey Emma br : Ferencz József gyertyatartói ..	30
Ossendowsky: Állatok, istenek, emberek	440
Pásztor Árpád: Végig az uton	176
Pásztor Árpád: Végig az uton	176
Morris Rosenfeld: A nyomor dalaiából ..	150
Unamuno: A kód	132
Upton Sinclair: Az ágy fiának neveznek engem	150
Tábory Róbert: Hóvár	44
Rider Haggard: Salamon király kincse	176
H. G. Wells: Ugh Lomi	106
— Az istenek eledele	150
— (Kötve)	220
Zola: Claude vallomása	133
Bonkalo: Az orosz irodalom története I-II.	350
Enken: A jelenkori vallásbölcselet főkérdései	151
France: A Föld élete	250
— (Kötve)	300
Hevessy: A filmjáték esztetikája	246
Croca: A politika elemel	132
Curtius: Az új Franciaország irodalmi uttorói	210
Loránt: A bélyeg	149
Molnár Antal: Az új zene	317
Románne: Grafológia	242
Zilahy: Szakácskönyv	317

Műszaki könyvek

Jesh: Kis dinamók	150
— Kis transzformátorok	125
— A motorkezelő	100
Naszályi: A gőzlokomobil szerkezete és kezelése	200
Rátkay: A lánghegesztés	75

Kaphatók az **Uj Kelet könyvosztályában**, utánvétellel vagy a pénz előzetes bekládése mellett

Tavaszi ujdonságok

megérkeztek

Neumann M.

férfi- és fiuruha-áruháza

Cluj, Piata Unirii (Fötér) 14

Elián

Cluj-Kolozsvár.

Telefon interurban 10-26. — Urban 1-70.

Ajánlja של פסח

borait, pálinkáit.

szilva- és saját főzésű kisüstös **sopró-pálinkáit.**

Különlegességei:

Ménosi vörösedes

valamint **Rizling, Leányka** és **Erdély-hegyaljai**, ismert minőségű **Roulandi** kóser fajborok, melyek מרה אביגודר איינדהארן felügyelete alatt állanak.

Megérkezett a palesztin i bor

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a **Stein Samu** által vezetett fióküzletemben (Calea Reg. Ferdinand 33) kapható a valódi „Palesztina“-i karmelhegyi bor

”אין כשר להג הפסח מארין ישראל מרה חכרמל

Héber fellásu cimke! Vidéki viszonteladókknak, árkedvezmény!

ELIAN, CLUJ

Használjunk kizárólag

כשר

PLANTOL

legjobb nővényzslri, mert ez **ilszta, egészséges és kiadós!**

Főtisztelendő Fuchs Benjámín nagyváradi főrabbi felügyelete alatt készűti, szigoruan ortodox rituális előírás szerint.

Képviselet: **HARTIG & HIENZ Cluj**
Str. Julia Maciu 8, Telefon 1-18.

Szerkesztőség kiad hivatal és nyomd

Cluj-Kolozsvár, St. Bar L. Pop (Brassai-utca)

Telefon: Szerk. és kiadóhivat 977, 228 és 1047

Es. N. Sz. — — —

Egy szám ára pályaudson és vidéken is lej Etkarestben — —

1926 Hétfő március

Ma

Az új kabinetnek

Ma délután öt óra miniszterelnöke több liberális rezsim ura mennyi időre — mekott meg. Kormány véget, mutan elért kort, amikor minden értelmében el kell még a megengedett dátumát egy-két sűrűkózással, néhány nap

A Bratianu kormánytörténelmének egy zse e zérul le. Tulkó ményekhez, semhogy sára merünek váilata a Bratianu kormányt hány általános és ta jektivitástól ment m

Bratianu Jonel k legmarkánsabb és Erőkezű, diktatórikus nek azonban bánu hogy pártjában nem de nagy népszerűség hivatól katonás fégy ségért mindig hűséges Bratianuak módjába itt a fizetséget a szó telmében gondoljuk tehetséges és, ami a keresszül odaadó munk körül. Pártjának szilá kus erejét éppen ez adia meg, mert mind szekeréhez kötötte so járt, — ha csak nem Ezt a pártot a közös össze és ma már meg zelni sem lehet erőse

Európai értelemben nem sorozhatjuk az egyikéhez sem. Nem európai értelmében, d mokrata, nem volt tu kevésbé szabadszellelme Ideológiai megmondolá tották ezt a pártot s godtabb lélekkel puffó abban a percben a le ratikus és a legszélsős mokat. A liberális pá évek óta letért a libe igyekezett egy újabb remteni magának.

Csupán egy kérdés kezetes: a szélsőséges Ezen a téren komoly szolgálta a kormány a den elfogultság nélkül hogy a liberális párt a nagytökében és a és van gyökere és óvatossággal hajtotta nagytöke általában m sitje. A liberális párt tömegekkel szemben, volt ahhoz, hogy apró szat- engedmények seg tömegek végű és ak még a nagytökelet sem meg gondolás alapján merészebb egocentrik Az ország javainak